

UVOD

Ovaj Diplomski rad, Centralna banka i njena uloga u monetarnoj politici, zasnovan je na dosadašnjim zakonskim propisima te publikacijama kao i samim podzakonskim aktima Centralne banke Bosne i Hercegovine. Glavna okupacija ovoga rada je da se iznese i objasni srž bankarskog sistema BiH te samim time i Centralna banka kao njena glavna institucija u vođenju monetarne politike.

Bankarski sistem BiH je nastao iz bankarskog sistema bivše SFRJ te samim time naslijedio i loše osobine socijalističkog bankarstva. Bilo bi neozbiljno reći da je bankarski sistem bivše republike bio loš ali sa sigurnošću možemo tvrditi da nije bio prilagođen potrebnim uslovima zmalja u tranziciji kao što je BiH te ulasku privatnih bankarskih i drugih finansijskih institucija. Osim loših osobina, bankarski sistem je naslijedio i dio vanjskog duga bivše republike kao i unutrašnji dug gdje najveći dio čini često pominjana devizna štednja.

Sama slika bankarskog sistema nakon ratnih sukoba bila je veoma loša i ogledala se u nelikvidnosti i nesolventnosti banaka, banke su bile u državnom vlasništvu i najbitnije zloupotrebe sredstava banaka su postale praksa. Ukupna političko-ekonomska situacija u BiH u poratno vrijeme je zbog političkih neslaganja još više odmagala bankarskom sektoru.

Potpisivanjem Dejtonskog mirovnog sporazuma (22.11.1995.) prvi puta se pravno reguliše bankarski sektor u BiH, te se bankarski sektor uređuje kako na nivou države BiH tako i na nivou entiteta. Osim toga Dejtonski sporazum nalaže vršenje daljnjih aktivnosti u bankarskom sektoru u cilju reorganizacije bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini.

Stvaranjem potrebnih zakonskih propisa, bankarski sistem BiH danas je regulisan savremenim zakonskim regulativama. Centralna banka BiH je nezavisna i samostalna institucija koja obavlja svoju zakonsku funkciju. Bankarski sistem ima svoje specifičnosti i unikatnosti kao što je guvner Centralne banke stranac, zatim imamo superviziju bankarskog sistema od Međunarodne zajednice, OHR-a te velik utjecaj Međunarodnog monetarnog fonda. Sve navedeno dovelo je do toga da BiH ima svoju stabilnu valutu i neočekivano stabilan bankarski sistem povodom čega su mnogi na početku bili skeptični. Sam poratni ekonomski napredak države odrazio se i na bankarski sektor te ga ustabilio i ojačao sa tendencijom daljeg rasta i razvijanja. Dobra zakonska rješenja dovela su strane banke i strani kapital u BiH, naravno Centralna banka vrši nadzor njihovog rada. Promjena vlasničke strukture banaka je izvršena i one su sada u privatnom vlasništvu. Osnovane su agencije za bankarstvo i svojim radom pomogle u unapređenju bankarskog sektora.

U budućnosti će Centralna banka BiH još više dobijati na značaju prvenstveno većim stepenom provođenja zakonskih propisa, zatim očekivanim ekonomskim napredkom države i sve češćim međunarodnim ugovorima kao što je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom.